

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

FORSCHUNGSZENTRUM
'KINDHEITEN

GESELLSCHAFTEN' DER
BERGISCHEN UNIVERSITÄT
WUPPERTAL

GRADUIERTEN KOLLEG
'KINDHEITEN IM
SPANNUNGSFELD

DER MODERNE'
HANS-BÖCKLER-STIFTUNG

UNIVERSITÄTEN
WUPPERTAL UND KASSEL

3^ο Διεθνές Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής

«Η έρευνα στην παιδική ηλικία. Προσδιορίζοντας ένα νέο ερευνητικό
τοπίο»

Συνεδριακό Κέντρο «Κάρολος Παπούλιας» Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

11, 12 και 13 Μαΐου 2012

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αλμπιάνης Τριαντάφυλλος	<i>Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>
Καψάλης Γεώργιος	<i>Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>
Λαγαρής Ισαάκ	<i>Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>
Μαυρέας Βενετσάνος	<i>Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>
Γίκικας Γρηγόριος	<i>Πρόεδρος Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
Ζωάκη Δήμητρα	<i>Αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
Παγγέ Τζένη	<i>Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος	Σακελλαρίου Μαρία	<i>Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>
Μέλη	Πανταζής Σπυρίδων	<i>Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>
	Κιτσαράς Γεώργιος	<i>Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης</i>
	Κουτσουβάνου Ευγενία	<i>Ομότιμος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών</i>
	Alanen Leena	<i>Professor University of Jyväskylä, FI</i>
	Baraldi Claudio	<i>Professor University of Modena and Reggio, IT</i>
	Bühler-Niederberger Doris	<i>Professor Wuppertal University, DE</i>
	Diehm Isabell	<i>Professor Bielefeld University, DE</i>
	Δήμας Κωνσταντίνος	<i>Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
Fried Lilian	<i>Professor Dortmund University, DE</i>	
Garnier Pascale	<i>Professor Université de Paris 13, FR</i>	

3ο Διεθνές Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής

Καικανιά Δόμνα-Μίκα
Κάκουρος Ευθύμιος
Καλογιαννάκη Πέλλα
Κουτσελίνη – Ιωαννίδου Μαίρη
Κυρίδης Αργύρης
Κωνσταντίνου Χαράλαμπος
Λαλούμη-Βιδάλη Ευαγγελία
Ντίνας Κωνσταντίνος
Ντολιοπούλου Ελένη-Σοφία
Otto Hans-Uwe
Panagiotopoulou Argyro
Παπαϊωάννου Απόστολος
Sünker Heinz
Tamis - LeMonda Catherine
Τάφα Ευφημία
Τριλιανός Αθανάσιος
Υφαντή Αμαλία
Χρυσοφίδης Κώστας
Wood Elizabeth
Αυγητίδου Σοφία
Ζακοπούλου Αγνή
Ζιάβρα Ναυσικά
Jensen-Rosendal Niels
Κούτρας Βασίλειος
Moran-Ellis Jo
Morkeseth Elisabeth Ianke
Μιχαλοπούλου Κατερίνα
Μπαμπούνης Χάρης
Παπαπροκοπίου Αναστασία
Rothle Monika
Ρεκαλίδου Γαλήνη
Σιβροπούλου Ειρήνη,
Φασούλης Κωνσταντίνος

Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Καθηγητής Τμήματος Προσχολικής Αγωγής ΑΤΕΙ Αθηνών
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κύπρου
Καθηγητής Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Καθηγήτρια, Προϊσταμένη Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Καθηγήτρια Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Professor Bielefeld University, DE
Professor Köln University, DE
Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Professor Wuppertal University, DE
Professor New York University, USA
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης
Καθηγητής, Πρόεδρος ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών
Καθηγητής, Πρόεδρος ΤΕΑΠΗ Πανεπιστημίου Αθηνών
Professor Exeter University, UK
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Προσχολικής Αγωγής ΑΤΕΙ Αθηνών
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Προϊσταμένη Τμήματος Λογοθεραπείας ΑΤΕΙ Ηπείρου
Associate Professor Aarhus University, DK
Αναπληρωτής Καθηγητής, Πρόεδρος Π.Τ.Ν. Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Head of the Department of Sociology, Surrey University, UK
Associate Professor Stavanger University, NR
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Προϊσταμένη Τμήματος Προσχολικής Αγωγής ΑΤΕΙ Αθηνών
Associate Professor Stavanger University, NR
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Δημοκράτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος **Παναζής Σπυρίδων**

Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Συμπρόεδροι **Sünker Heinz**

Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Wuppertal, Διευθυντής του Forschungszentrum "Kindheiten Gesellschaften" Der Bergischen Universität Wuppertal

3ο Διεθνές Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής

	Δήμας Κωνσταντίνος	<i>Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
Αντιπρόεδρος	Καινούργιου Ελένη	<i>Καθηγήτρια Εφαρμογών, Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
Γραμματέας	Ζάραγκας Χαρίλαος	<i>Λέκτορας Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
Μέλη	Σακελλαρίου Μαρία	<i>Επίκουρος Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Παπαδημητρίου Ευάγγελος	<i>Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
	Ράτσικας Δημήτριος	<i>Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Τριάντου Ιφιγένεια	<i>Επίκουρος Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Γιώτσα Άρτεμις	<i>Επίκουρος Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Νάσιος Γρηγόριος	<i>Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Λογοθεραπείας Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
	Καραδημητρίου Κωνσταντίνος	<i>Λέκτορας Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>
	Ράπτης Θεοχάρης	<i>Λέκτορας Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Θάνος Θεόδωρος	<i>Λέκτορας Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Τσιτσανούδη Νικολέττα	<i>Λέκτορας Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Φύκαρης Ιωάννης	<i>Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Τσιάλος Στέφανος	<i>Προϊστάμενος Παιδαγωγικής και Επιστημονικής Καθοδήγησης Συμβούλων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου</i>
	Τόκη Ευγενία	<i>Καθηγήτρια Εφαρμογών, Τμήμα Λογοθεραπείας, Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
	Αλεξανδράτος Γεώργιος	<i>Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Κεφαλληνίας</i>
	Πανταζής Χρήστος	<i>Διδάκτωρ, Επιστημονικός Συνεργάτης του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
	Ρέντζου Κωνσταντίνα	<i>Διδάκτωρ, Επιστημονικός Συνεργάτης του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου</i>
	Τριάντου Γιούλη	<i>Διευθύντρια του Νηπιαγωγείου του Πανεπιστημίου</i>
	Potsi Antoanneta	<i>Adjunct Lecturer, PhD Student, Research School «Education and Capabilities», Bielefeld University</i>
	Βάσση Χριστίνα	<i>Νηπιαγωγός, Υπ.Δρ. Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Συντονίστριες:	Potsi Antoanneta,	<i>Adjunct Lecturer, PhD Student, Research School «Education and Capabilities», Bielefeld University</i>
	Βάσση Χριστίνα,	<i>Νηπιαγωγός, Υπ.Δρ. Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
Μέλη	Τζώρτζη Ελένη,	<i>Δασκίδα, Διδάκτωρ</i>
	Μποζώνη Χαρά,	<i>Δασκίδα, Διδάκτωρ</i>
	Γεωργίτσας Νίκος,	<i>Υπ. Δρ. Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Δήμα Ευφροσύνη,	<i>Υπ. Δρ. Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Ευαγγέλου Φίλιππος,	<i>Δάσκαλος, Δρ. Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Μπάκα Βασιλική,	<i>Εργαστηριακή Συνεργάτης ΤΕΙ Ηπείρου</i>
	Μπάης Κωνσταντίνος,	<i>Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ιωαννίνων</i>
	Μπισσιόλη Μαρία,	<i>Εργαστηριακή Συνεργάτης ΤΕΙ Ηπείρου</i>
	Παπαβασιλείου Όλγα,	<i>Γληροφαιρικός-Νηπιαγωγός, Υπ. Δρ. Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</i>
	Σίντος Στέφανος,	<i>Δάσκαλος, Πρόεδρος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ιωαννίνων</i>
	Χρύση Ελένη,	<i>Εργαστηριακή Συνεργάτης ΤΕΙ Ηπείρου</i>

3ο Διεθνές Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής

**Αλεξανδρίδου Βιβή,
Καλτσάς Κωνσταντίνος,
Χόβα Ειρήνη,
Λαγός Λάμπρος,
Ζάραγκας Λάμπρος,
Πανταζή Αναστασία,
Ντόνα, Ευδοκία,
Τζιουβαλέκα Ειρήνη,
Τριανταφύλλου Χρυσούλα,
Τόλιος Ευθύμιος
Γριμπαβιώτη Πανωραία
Τζαβέλλας Κωνσταντίνος,
Σαϊσανά Νικολίτσα,
Ζιάβρα Σωτηρία,
Παπατά Αθηνά,**

*Φοιτήτρια Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτητής Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτήτρια Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτητής Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτητής Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτήτρια Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτήτρια Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτητής Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτητής Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτήτρια Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτητής Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Φοιτήτρια Π.Τ.Ν., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Νηπιαγωγός
Νηπιαγωγός*

Συνεργαζόμενος φορέας:**Παιδαγωγική – Θεωρία & Πράξη**

Περιοδικό Παιδαγωγικού & Επιστημονικού Προβληματισμού

Χορηγοί:

Βιβλιοπωλείο ΠΡΟΚΟΣ

Εκδόσεις Διάδραση

Εκδόσεις Δαρδανός – Gutenberg

Εκδόσεις Επίκεντρο

Εκδόσεις Δίπτυχο – Σύγχρονο Νηπιαγωγείο

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρασκευή 11/05/2012

10.00 - 14.30:	Προσέλευση συνέδρων – Εγγραφή
10.00 - 14.30:	Παράλληλες Συνεδρίες (1-2)
14.30 - 16.00:	Διάλειμμα-Καφές
16.00 - 18.00:	Παράλληλες Συνεδρίες (3)
18.00 - 20.30:	Επίσημη Έναρξη Συνεδρίου – 1^η Ολομέλεια Κεντρικές ομιλίες
21.00:	Δεξίωση υποδοχής

Σάββατο 12/05/2012

09.00 - 11.00:	Παράλληλες Συνεδρίες (4)
11.00 - 11.30:	Διάλειμμα – Καφές
11.30 - 13.30:	2^η Ολομέλεια Κεντρικές εισηγήσεις
13.30 - 15.30:	Διάλειμμα
15.30 - 17.30:	Παράλληλες Συνεδρίες (5)

Κυριακή 13/05/2012

09.45 - 11.30:	Παράλληλες Συνεδρίες (6)
11.30 - 13.00:	3^η Ολομέλεια Στρογγυλό Τραπέζι – Αποτίμηση των εργασιών του Συνεδρίου

Κατά τις ημέρες του Συνεδρίου στο κεντρικό φουαγιέ του ισογείου του Συνεδριακού Κέντρου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων θα λειτουργεί έκθεση βιβλίου από χορηγούς του Συνεδρίου καθώς και έκθεση ζωγραφικής με έργα του ζωγράφου, Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Δημητρίου Ράτσικα.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρασκευή, 11 Μαΐου 2012

10:00 – 14:00 Προσέλευση συνέδρων - Εγγραφή

10.00-11.30 Κεντρικό Αμφιθέατρο	Παράλληλη Συνεδρία 1.1: Η Εκπαίδευση στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία
---------------------------------------	--

Προεδρείο	Θάνος Θεόδωρος , Λέκτορας Π.Τ.Ν., Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Χαρίλαος Ζάραγκας Λέκτορας Π.Τ.Ν. Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
10.30 – 10.45	Χαρίλαος Κ. Ζάραγκας , Λέκτορας Κινητική αγωγή και Μάθηση, του Π.Τ.Ν., της Σχολής Επιστημών της Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Μελέτη περίπτωσης δραστηριοτήτων λεπτής και αδρής κινητικότητας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας</i>
10.45 – 11.00	Σοφία Απιδουπούλου , Νηπιαγωγός <i>Οι πεποιθήσεις νεοδιόριστων και έμπειρων νηπιαγωγών για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας και η συσχέτισή τους με τις εκπαιδευτικές τους πρακτικές</i>
11.00 – 11.15	Στυλιανή Καραγιάννη , Νηπιαγωγός, ΜΑ <i>Ο διαγωνισμός του ΑΣΕΠ: Επαγγελματοποίηση των νηπιαγωγών ή κρατικός έλεγχος;</i>
11.15 – 11.30	Συζήτηση
11.30-12.00	Διάλειμμα – Καφές

10.00-11.30 Αίθουσα Α	Παράλληλη Συνεδρία 1.2: Θεωρίες για την Παιδική Ηλικία
--------------------------	---

Προεδρείο	Ράπτης Θεοχάρης , Λέκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Τσιάλος Στέφανος , Προϊστάμενος Παιδαγωγικής και Επιστημονικής Καθοδήγησης Συμβούλων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου
10.15 – 10.30	Ευδοκία Πάγκαλου , Νηπιαγωγός Ειδικής Αγωγής, Έλσα Θαλασσινού , Νηπιαγωγός, Ράνια Γάκη , Νηπιαγωγός <i>Δημιουργικά βιβλία από μαθητές πολυπολιτισμικών νηπιαγωγείων και συνεργασία μέσω e-twinning</i>
10.30 – 10.45	Ερμόλαος Ψαριανός , Υπ. Διδάκτωρ, Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Χρύσα Ψαριανού Πανεπιστημίου Μακεδονίας <i>Κριτική θεώρηση της Κονστρουκτιβιστικής διαδικασίας της γνώσης στην Πιαζετιανή θεωρία</i>
10.45 – 11.00	Σπυριδούλα Καραχάλιου , Νηπιαγωγός, Δημήτριος Αβούρης , Αφηγητής παραμυθιών, συγγραφέας <i>Τα θέλω των παιδιών μέσα από το παραμύθι</i>
11.00 – 11.15	Zhuljeta (Cinga) Lilo , M.Sc., Τμήμα Επιστημών Αγωγής και Μεθοδολογίας της Διδασκαλίας, Πανεπιστήμιο Αργυροκάστρου <i>Ο επικοινωνιακός λόγος του παιδιού προσχολικής ηλικίας και το γλωσσικό περιβάλλον μάθησης</i>

11.15 – 11.30 Συζήτηση
 11.30 – 12.00 **Διάλειμμα – Καφές**

10.00-11.45 Αίθουσα Β	Παράλληλη Συνεδρία 1.3: Θεωρίες για την Παιδική Ηλικία
---------------------------------	---

Προεδρείο **Κωνσταντίνος Καραδημητρίου**, Λέκτορας, Τ.Ε.Α.Π.Η. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, **Βασίλειος Κατσιμάρδος**, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής

10.15 – 10.30 **Βασίλειος Κατσιμάρδος**, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής
Η προσέγγιση των παιδιών στη νέα γνώση. Τρόποι ενίσχυσης της συνεργατικής και της αυτορυθμιζόμενης μάθησης των μαθητών

10.30 – 10.45 **Αγορίτσα Τζήμα**, Νηπιαγωγός, Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ημαθίας
Διαπροσωπική σχέση νηπίου – νηπιαγωγού: Αντιλήψεις νηπίων

10.45 – 11.00 **Αλεξία Καπραβέλου**, Μ.Εδ., Υπ. Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου
Προβλήματα στην εκπαίδευση και προτάσεις αλλαγών μέσα από τη συλλογή διηγημάτων της Έλλης Αλεξίου: Σκληροί αγώνες για μικρή ζωή και υπολείμματα επαγγέλματος

11.00 – 11.15 **Αιμιλία Καλογιάννη**, Αρχαιολόγος (Μ.Εδ.), **Κατερίνα Σπανοπούλου**, Καθηγήτρια Αγγλικής Φιλολογίας, Νηπιαγωγός, Μ.Εδ.
Στο χωριό του Πέτρου και της Πετρούλας. Μια μουσειοσκευή με θέμα το νεολιθικό πολιτισμό για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας

11.15 – 11.30 Συζήτηση
 11.30 – 12.00 **Διάλειμμα – Καφές**

12.00-14.00 Κεντρικό Αμφιθέατρο	Παράλληλη Συνεδρία 2.1: Καινοτόμα Προγράμματα για την Παιδική Ηλικία
---	---

Προεδρείο **Εύα Λαλούμη – Βιδάλη**, Καθηγήτρια Βρεφονηπιοκομίας Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, **Αντώνης Βάος**, Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστημίου Πατρών, **Έφη Γουργιώτου**, Λέκτορας, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης

12.00 – 12.15 **Θωμαΐς Καπουλίτσα- Τρούλου**, Καθηγήτρια Βρεφονηπιοκομίας Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, **Εύα Λαλούμη – Βιδάλη**, Καθηγήτρια Βρεφονηπιοκομίας Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, **Αικ. Ιωαννίδου**, Εργαστηριακή Συνεργάτιδα Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης
Διευρύνοντας τους ορίζοντες – η περίπτωση του εικαστικού έργου τέχνης

12.15 – 12.30 **Έφη Γουργιώτου**, Λέκτορας, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης, **Βασιλική Γιαννάκου**, Νηπιαγωγός, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστήμιο Κρήτης
Ο εννοιολογικός χάρτης ως εργαλείο διδασκαλίας και αξιολόγησης εννοιών περιβαλλοντικής αγωγής σε παιδιά από διαφορετικά και γλωσσικά περιβάλλοντα: Μελέτη περίπτωσης

12.30 – 12.45 **Αικατερίνη Ιωαννίδου**, Εργαστηριακή Συνεργάτιδα Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας Α.Τ.Ε.Ι. Βρεφονηπιοκόμων Θεσσαλονίκης, **Θωμαΐς Τρούλου Καπουλίτσα**, Καθηγήτρια εφαρμογών Τ.Ε.Ι. Βρεφονηπιοκόμων Θεσσαλονίκης
Το χαρτί αντέχει τα πάντα

12.45 – 13.00 **Μαρία Ιωαννίδου**, Νηπιαγωγός, **Γραμματική Σαμαρά**, Νηπιαγωγός
Αξίες ζωής στην προσχολική εκπαίδευση: ένα καινοτόμο πρόγραμμα για την παιδική ηλικία

13.00 – 13.15	Ιωάννα Τσάρπα , Δασκάλα, οικονομολόγος <i>Σχεδιασμός, οργάνωση και αξιολόγηση των προαιρετικών οικονομικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την παιδική ηλικία</i>
13.15 – 13.30	Διονύσιος Υφαντής , Dr., Δάσκαλος, Γρηγόριος Μιχάλης , Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, M.Sc. Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Παιδοψυχιατρικής, Ελένη Χασιώτη , φοιτήτρια Π.Τ.Ν. <i>Η χρήση νέων τεχνολογιών σε νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία της Ηπείρου</i>
13.30 – 14.00	Συζήτηση

12.00-14.15 Αίθουσα Α	Παράλληλη Συνεδρία 2.2: Σύγχρονες εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις για την παιδική ηλικία
--------------------------	--

Προεδρείο	Κωνσταντίνος Καρράς , Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ευαγγελία Αραβανή , Διδάσκουσα Πανεπιστημίου Κρήτης
12.00 – 12.15	Κωνσταντίνος Καρράς , Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης <i>Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την παιδική ηλικία και ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού: μια διεθνής συγκριτική έρευνα</i>
12.15 – 12.30	Σοφία Χατζηγεωργιάδου , Νηπιαγωγός, Υπ. Διδάκτωρ Τ.Ε.Π.Α.Ε. του Α.Π.Θ., Καραγιώργου Ιωάννα Νηπιαγωγός <i>«Ο λασποδόντης». Ένα πρόγραμμα εξάσκησης των παιδιών στη δημιουργική επίλυση προβλημάτων, μέσω χειρισμού των νοητικών αναπαραστάσεων</i>
12.30 – 12.45	Ευαγγελία Αραβανή , Διδάσκουσα ΠΔ 407/80 Πανεπιστημίου Κρήτης, Φιλία Αμαργιωτάκη , Νηπιαγωγός, Π.Τ.Π.Ε. Διδασκαλείο Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Κρήτης <i>Ποίηση και Δραματική Τέχνη στο νηπιαγωγείο: Όταν ο ποιητικός λόγος μιλάει με τη γλώσσα του θεάτρου</i>
12.45 – 13.00	Αικατερίνη Σταμάτη , Διδάκτωρ γαλλικής γλώσσας, Διευθύντρια 1 ^{ου} Λυκείου Καισαριανής Αθήνας <i>Το περιβάλλον και η συμβολή του στις σχολικές επιδόσεις του παιδιού</i>
13.00 – 13.15	Ιωάννα Καραγιώργου , Νηπιαγωγός 2 ^ο Πειραματικό Νηπιαγωγείο, Τ.Ε.Π.Α.Ε. του Α.Π.Θ. – Σοφία Χατζηγεωργιάδου, Νηπιαγωγός, Υπ. Διδάκτωρ Τ.Ε.Π.Α.Ε. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 2 ^ο Πειραματικό Νηπιαγωγείο <i>«Παιδικό μουσείο αγάπης», ένα πρόγραμμα ενίσχυσης των μαθησιακών εμπειριών των παιδιών, μέσω της συνεργασίας σχολείου οικογένειας</i>
13.15 – 13.30	Αθανασία Θεοχάρη , Φοιτήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Φλώρινας, - Παρασκευή Κουτσούρα , Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης <i>Η διαθεματική εκπαιδευτική προσέγγιση στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας στην παιδική ηλικία</i>
13.30 – 13.45	Σταυρούλα Καρανταΐδου , Δασκάλα, Υπ. Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 2 ^ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς <i>Ανάπτυξη ικανοτήτων γραμματισμού σε παιδιά της πρώτης τάξης του δημοτικού σχολείου: μια μετάβαση από την εμπειρία των παιδιών στην κατανόηση και παραγωγή κειμένων</i>
13.45 – 14.15	Συζήτηση

12.00 – 14.15 Αίθουσα Β	Παράλληλη Συνεδρία 2.3: Διεπιστημονική προσέγγιση της παιδικής ηλικίας
----------------------------	---

Προεδρείο	Απόστολος Παπαϊωάννου , Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Μάνος Κονσόλας , Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου, Νικολέττα
------------------	---

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Λέκτορας Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

- 12.00 – 12.15 **Απόστολος Παπαϊωάννου**, Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Από τα σχολικά εγχειρίδια στην ψηφιακή τεχνολογία: αναγκαιότητες και αντιστάσεις
- 12.15 – 12.30 **Μάνος Κονσόλας**, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου, **Μαρία Σαββαΐδου-Καμπουροπούλου**, Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αιγαίου, **Πολυξένη Παναγιωτοπούλου**, Υπ. Διδάκτωρ ΤΕΠΑΕΣ Πανεπιστημίου Αιγαίου
Τέχνη και Προσχολική Εκπαίδευση: Η αξιοποίηση των κυβιστικών έργων για την ανάπτυξη μαθηματικών εννοιών σε μαθητές Νηπιαγωγείου
- 12.30 – 12.45 **Δέσποινα Καλεσοπούλου**, Μουσειολόγος, Υπ. Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Προσεγγίζοντας ένα παιδοκεντρικό μουσειακό περιβάλλον μέσα από τα μάτια των παιδιών
- 12.45 – 13.00 **Ζαφειρούλα Μελισόβα**, Νηπιαγωγός
Η θεατρική τέχνη στη διδακτική διαδικασία αλλόγλωσσων παιδιών: η περίπτωση του Γενερικού θεάτρου στο νηπιαγωγείο
- 13.00 – 13.15 **Νικολέττα Τσιτσανούδη Μαλλίδη**, Λέκτορας Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Προβληματισμοί και προτάσεις για την καλλιέργεια της διεπιστημονικής προσέγγισης της παιδικής ηλικίας με άξονα τη γλώσσα και την κοινωνία
- 13.15 – 13.30 **Βασιλική Γιαννοπούλου**, Εκπαιδευτικός αγγλικής γλώσσας
Ένα φανταστικό ταξίδι στο Λονδίνο» - Μια εναλλακτική Προσέγγιση της Αγγλικής Γλώσσας στο Νηπιαγωγείο
- 13.30 – 13.45 **Μαρία Βλάχου, Κ. Μπότσογλου, Ε. Ανδρέου, Ε. Διδασκάλου**, Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Bullying/Victimization in Preschool Children: Interpersonal and Environmental Factors
- 13.45 – 14.15 Συζήτηση

16.00-18.00 Κεντρικό Αμφιθέατρο	Παράλληλη Συνεδρία 3.1: Λογοτεχνικές περιγραφές της παιδικής ηλικίας
---------------------------------------	---

- Προεδρείο** **Δόμνα Μίκα Κακανά**, Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Ράτσικας Δημήτριος**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Μαρία Βασιλειάδου**, Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Νηπιαγωγών, Frederick University, Κύπρος
- 16.00 – 16.15 **Ράτσικας Δημήτριος**, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Γιολάντα Ζιάκα**, Διδάκτωρ περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
Η καλλιτεχνική δημιουργία ως παιχνίδι για μικρούς και μεγάλους
- 16.15 – 16.30 **Αντώνης Βάος**, Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστημίου Πατρών, **Ζήκος Δέδος**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών Τέχνης Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Εικαστικές δράσεις στην προσχολική ηλικία στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση: Η περίπτωση του εικαστικού εργαστηρίου του Δήμου Ρίου
- 16.30 – 16.45 **Ελισάβετ Ζήφκου**, Νηπιαγωγός, **Μαρία Παπαδοπούλου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Δόμνα - Μίκα Κακανά**, Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Χρώμα + τυπογραφία + εικόνες: τα παιδιά προσχολικής ηλικίας ως νοηματοδότες πολυτροπικών κειμένων
- 16.45 – 17.00 **Μαρία Βασιλειάδου**, Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Νηπιαγωγών, Frederick University, Κύπρος

	<i>Χρωματίζω ή ζωγραφίζω; Η αναγκαιότητα της διδακτικής τέχνης στην πρώιμη παιδική ηλικία</i>
17.00 – 17.15	Aikaterini Karamitrou , Assistant Professor, University of Ioannina <i>Aspects of otherness through theatre language: the resourceful dynamics of ancient Greek myths and drama in childhood</i>
17.15 – 17.30	Χριστίνα Μητσοπούλου , Επιστημονικός συνεργάτης Τ.Ε.Ι. Ηπείρου <i>Ο μαινόμενος Ορλάντο του Λ. Αριόστο στο «πολύχρωμο παζλ» του Ι. Καλβίνο</i>
17.30 – 17.40	Συζήτηση
17.40 – 18.00	Διάλειμμα – Καφές

16.00-18.00 Αίθουσα Α	Παράλληλη Συνεδρία 3.2: Λογοτεχνικές περιγραφές της παιδικής ηλικίας
--------------------------	---

Προεδρείο	Κωνσταντίνος Ντίνας , Καθηγητής Π.Τ.Ν. Δυτικής Μακεδονίας, Χάρης Μπαμπούνης , Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών, Σμαράγδα Παπαδοπούλου , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
16.00 – 16.15	Ευθυμία Γώτη , Σχολική Σύμβουλος, Ντίνας Κωνσταντίνος , Καθηγητής Π.Τ.Ν. Δυτικής Μακεδονίας <i>Τα κειμενικά είδη στο Νηπιαγωγείο: η περίπτωση του ονόματος</i>
16.15 – 16.30	Μαίρη Μαργαρώνη , Φιλολόγος, Κοινωνική Ανθρωπολόγος, Υπ. Δρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Βερολίνου <i>«Ο Γεροστάθης οι αναμνήσεις της παιδικής μου ηλικίας» του Λέοντος Μελά: συγκρότηση ταυτοτήτων στην ηθικοπλαστική παιδική λογοτεχνία στα μέσα του 19ου αιώνα</i>
16.30 – 16.45	Ελπίδα Νταλούκα , Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Μαρία Παπαδοπούλου , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Μαρία Θεοδωρακάκου Νηπιαγωγός MSc Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας <i>Όσο μεγαλώνω μαθαίνω να διαβάζω το γραπτό κόσμο γύρω μου: διερεύνηση των αντιλήψεων παιδιών προσχολικής ηλικίας για την ανάγνωση</i>
16.45 – 17.00	Γιούλα Κωνσταντοπούλου , Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών <i>Αναγνώσματα από το περιοδικό «ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» της Κωνσταντινούπολης (Οκτ. 1898 – Σεπτ. 1899)</i>
17.00 – 17.30	Συζήτηση
17.30 – 18.00	Διάλειμμα – Καφές

16.00-18.00 Αίθουσα Β	Παράλληλη Συνεδρία 3.3: Παιδί και Τεχνολογίες
--------------------------	--

Προεδρείο	Τζένη Παγγέ , Καθηγήτρια, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ευγενία Τόκη , Καθηγήτρια Εφαρμογών Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Ζωή Νικιφορίδου , Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
16.00 – 16.15	Ευγενία Τόκη , Καθηγήτρια Εφαρμογών Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Τζένη Παγγέ , Καθηγήτρια, Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ψηφιακές εμπειρίες στο νηπιαγωγείο για την «ψηφιακή γενιά». Μια πιλοτική έρευνα στην Ελλάδα
16.15 – 16.30	Ευγενία Δανηλίδου , Σχολική Σύμβουλος, Ιωάννα Βορβή , Σχολική Σύμβουλος, Ελένη Λιναρδή , Εκπαιδευτικός

Νέες Τεχνολογίες και πολυμεσικές εφαρμογές στο νηπιαγωγείο. Παιδιά προσχολικής ηλικίας «δημιουργοί» ψηφιακών ιστοριών.

- 16.30 – 16.45 **Ευτυχία Κωλέτσου**, Εκπαιδευτικός πληροφορικής, **Γεράσιμος Χαμάλης**, Μηχανικός πληροφορικής
Καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας στο σχολείο με χρήση νέων τεχνολογιών
- 16.45 – 17.00 **Αβραάμ Βασιλειάδης**, Διευθυντής διαπολιτισμικού σχολείου Θεσσαλονίκης, **Ιωάννης Βεβυρτζής**, Δάσκαλος ειδικής αγωγής
Η συμβολή του ιστολογίου στην ανάπτυξη της δημιουργικής γραφής των παιδιών
- 17.00 – 17.15 **Κλεοπάτρα Νικολοπούλου**, ΠΔ 407/80 Τ.Ε.Α.Π.Η. – Ε.Κ.Π.Α.
Εμπόδια χρήσης του υπολογιστή σε τάξεις νηπιαγωγείων: συνεντεύξεις με νηπιαγωγούς
- 17.15 – 17.30 Συζήτηση
- 17.30 – 18.00 **Διάλειμμα – Καφές**

18.00-21.00 Κεντρικό Αμφιθέατρο	Επίσημη Έναρξη Συνεδρίου – 1η Ολομέλεια
---------------------------------------	--

- Προεδρείο** **Σπυρίδων, Πανταζής**, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Κωνσταντίνος, Δήμας**, Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου, **Prof. Dr. Heinz, Sünker**, Πανεπιστημίου Wupertal Γερμανίας
- 18.00-18.30 **Προσφωνήσεις – Χαιρετισμοί**
- 18.30-19.00 **«Ελληνικές Πινελιές»** από τα παιδιά του Νηπιαγωγείου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Επιμέλεια οργάνωσης: Ιωάννα Τριάντου, Διονυσία Φειδοπούλου, Νηπιαγωγείο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

«Ήχοι της καρδιάς με ελληνικό χρώμα»
από την Έφη Γκόλια, Μουσικό, και Ομάδα Φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 19.00 – 19.30 **Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Hans-Uwe Otto**, Bielefeld University, DE
Childhood is also always a problem of the society
- 19.30. – 20.00 **Prof. Dr. Heinz Sünker**, Wuppertal University, DE
Childhood Studies, Images of Children, Children's Lives: Beyond Protection and Control
- 20.00 – 20.30 **Jo Morran – Ellis**, Head of the Department of Sociology, Surrey University, UK
Social Competences of Children and the 'New' Childhood Studies – Implications for researching early childhood
- 20.30 – 21.00 **Συζήτηση**
- 21.00 ΔΕΞΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΧΗΣ**

Σάββατο 12/05/2012

<p>9.00 – 11.00 Αίθουσα Α</p>	<p>Παράλληλη Συνεδρία 4.1: Μεθοδολογία και έρευνα για την παιδική ηλικία</p>
<p>Προεδρείο</p>	<p>Λεωνίδας Αθανασίου, Καθηγητής, Frederick University, Κύπρος, Άρτεμις Γιώτσα, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Νάντια Τσαούλα, Καθηγήτρια Εφαρμογών του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής του ΤΕΙ Αθήνας</p>
<p>9.00 – 9.15</p>	<p>Λεωνίδας Αθανασίου, Καθηγητής, Frederick University, Κύπρος, Χρύσα Νίτσιου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Frederick University, Κύπρος <i>Ο παραγόμενος λόγος των εκπαιδευτικών σε νηπιαγωγεία της Κύπρου: δυνατότητες και μελλοντικές προοπτικές</i></p>
<p>9.15 – 9.30</p>	<p>Νάντια Τσαούλα, Καθηγήτρια Εφαρμογών του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής του ΤΕΙ Αθήνας, Ευφροσύνη Βαγή Σπύρου, Σχολική Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής, Εργαστηριακός Συνεργάτης του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής του ΤΕΙ Αθήνας. <i>Παιδική Ηλικία - Χώροι Πολιτισμού και Τέχνης: Μία ερευνητική προσέγγιση</i></p>
<p>9.30 – 9.45</p>	<p>Άρτεμις Γιώτσα, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Δώνη Ελένη Υπ. Διδάκτωρ Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Συμπεριφορά παιδιών προσχολικής ηλικίας: ψυχομετρικά εργαλεία αξιολόγησης</i></p>
<p>9.45 – 10.00</p>	<p>Σοφία Δημητριάδη, Καθηγήτρια Εφαρμογών Τμήμα Προσχολικής Αγωγής Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Χριστίνα Παρχαρίδου, Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Μπούντρη Πανωραία, Παιδαγωγός Προσχολικής Ηλικίας <i>Διερεύνηση της σύνθεσης της παιδαγωγικής ομάδας των βρεφικών τμημάτων ιδιωτικών παιδικών σταθμών</i></p>
<p>10.00 – 10.15</p>	<p>Μαρίνα Μπέση, Σχολική Σύμβουλος Νηπιαγωγών <i>Ατομικός φάκελος αξιολόγησης. Εφαρμογή και αξιοποίηση από τις νηπιαγωγούς</i></p>
<p>10.15 – 10.30</p>	<p>Διονύσιος Υφαντής, Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Γρηγόριος Μιχάλης Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ελένη Χασιώτη, φοιτήτρια Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Η συμμετοχή των αλλοδαπών γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους στα δημοτικά σχολεία των Νομών Πρέβεζας και Ιωαννίνων; Μια πρώτη εικόνα</i></p>
<p>10.30 – 10.45</p>	<p>Ε. Μουσένα, Διδάκτωρ Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Μ. Ζέρβα Τ.Π.Α. στο Τ.Ε.Ι. Αθήνας. <i>Το παιδαγωγικό κλίμα και η πολυμεθοδική καταγραφή του</i></p>
<p>10.45 – 11.00</p>	<p>Συζήτηση</p>
<p>11.00 – 11.30</p>	<p>Διάλειμμα – Καφές</p>
<p>9.00 -11.00 Κεντρικό Αμφιθέατρο</p>	<p>Παράλληλη Συνεδρία 4.2: Μεθοδολογία και έρευνα για την παιδική ηλικία</p>
<p>Προεδρείο</p>	<p>Αγγελική Βουδούρη, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, Αυγητίδου Σοφία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Ελένη Καινούργιου, Καθηγήτρια Εφαρμογών ΤΕΙ Ηπείρου</p>
<p>9.00 – 9.15</p>	<p>Αγγελική Βουδούρη, Καθηγήτρια στο Ε.Κ.Π.Α, Αντώνιος Μπούρας, διδάσκων στο Ε.Κ.Π.Α.- Ευπραξία Τριανταφύλλου, εκπαιδευτικός, Γερογιάννης Κωνσταντίνος, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης</p>

Οι λόγοι που αποτρέπουν τους εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιήσουν την επιτόπια μορφή διδασκαλίας: ερευνητική προσέγγιση ως προς τις απόψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

- 9.15 – 9.30 **Σοφία Αυγητίδου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, **A. A. Γεωργοπούλου**, καθηγήτρια Αγγλικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, **A. Μουταφίδου**, Νηπιαγωγός
Θεωρίες για την παιδική ηλικία στο κείμενο της σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού
- 9.30 – 9.45 **Τρυφαίνη Σιδηροπούλου**, **Επίκουρη** Καθηγήτρια Τ.Ε.Ι. Αθήνας, **Αναστασία Πουλακίδα**, Βρεφονηπιοκόμος, Εργαστηριακή Συνεργάτης, ΤΕΙ Αθήνας, **Χριστίνα Βασίλη**, Παιδαγωγός προσχολικής ηλικίας
Πειραματισμός στην οργανωτική δομή της τάξης του Βρεφονηπιακού σταθμο
- 9.45 – 10.00 **Ευφροσύνη Δήμα**, Παιδαγωγός, Υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, **Ελένη Καινούργιου**, Καθηγήτρια Εφαρμογών Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
Η εκπαιδευτική πορεία των παιδιών προσχολικής ηλικίας με μεταναστευτική βιογραφία. Μια εμπειρική έρευνα στο 2^ο Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Ιωαννίνων
- 10.00 – 10.15 **Ευαγγελία Καλεράντε**, Λέκτορας Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Η διαλεκτική των δικαιωμάτων στις διακηρύξεις για τα δικαιώματα του παιδιού
- 10.15 – 10.30 **Παρασκευή Τσιάρα**, Δασκάλα
«Ταξιδεύοντας στο παρελθόν της Μάνης»: η θεωρία μέσα από την πράξη
- 10.30-10.45 **Μαρία Σακελλαρίου**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Ν. Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Κωνσταντίνα Ρέντζου**, έκτακτη επιστημονική συνεργάτιδα ΤΕΙ Ηπείρου
Η διερεύνηση του ρόλου των ενηλίκων στο παιχνίδι των παιδιών, υπό το πρίσμα της έρευνας – δράσης
- 10.45 – 11.00 Συζήτηση
- 11.00 – 11.30 **Διάλειμμα – Καφές**

9.00 - 11.00 Αίθουσα Β	Παράλληλη Συνεδρία 4.3: Συγκριτική έρευνα για την παιδική ηλικία. Η ιστορία της παιδικής ηλικίας και η εναλλαγή της ανά τους αιώνες
---------------------------	--

- Προεδρείο** **Χαράλαμπος Μπαμπούνης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Αικατερίνη Μιχαλοπούλου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Ζήκος Δέδος**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών Τέχνης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 9.00 – 9.15 **Χαράλαμπος Μπαμπούνης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ο «Φοιτητής» (1869) - Η πρώτη εφημερίδα σπουδαστών του Πανεπιστημίου Αθηνών
- 9.15 – 9.30 **Πολυξένη Αραπάκη**, Επίκουρη Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Ζήκος Δέδος**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών Τέχνης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Προετοιμάζοντας δασκάλους για την καλλιτεχνική αγωγή στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Μια συγκριτική διερεύνηση του μαθήματος της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης στο Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του Τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 9.30 – 9.45 **Γεωργία Παρπαρούση**, Μουσικολόγος Ε.Ε.Δ.Ι.Π.Ι. Πανεπιστήμιο Πατρών
Έχω γιο στα γράμματα κόρη στα ξομπλιάσματα. Αντιλήψεις για το σχολείο και τη

9.45 – 10.00	<i>μόρφωση των παιδιών στο ελληνικό δημοτικό τραγούδι</i> Μαλαμίτσα Μαργωμένου , Βρεφονηπιοκόμος <i>Η προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα: μια συγκριτική προσέγγιση της Ελλάδας και της Φινλανδίας</i>
10.00 – 10.15	Μαρίνα Σούννογλου Msc , Ιδιωτική εκπαιδευτικός, Αικατερίνη Μιχαλοπούλου , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας <i>Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Προσχολικής Εκπαίδευσης Ελλάδας, Κύπρου, Νέας Ζηλανδίας: συγκριτική θεώρηση</i>
10.15 – 10.30	Δημήτριος Ντούτσης , Δάσκαλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ιωαννίνων, Διδάκτωρ Σχολής Επιστημών της Αγωγής <i>Υγιεινή των σχολείων και προτάσεις για τη βελτίωσή της στην αρθρογραφία των παιδαγωγικών περιοδικών την περίοδο (1898 -1913)</i>
10.30 – 11.45	Δήμητρα Πατρωνίδου , Φιλολόγος, Διδάκτωρ Ιστορίας της Εκπαίδευσης <i>Η οργάνωση του σχολικού δικτύου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης από το Βουλγαρικό κράτος στην Ανατολική Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη από την κατάληψή τους την άνοιξη του 1941 μέχρι την έναρξη της σχολικής χρονιάς το Σεπτέμβριο του 1941</i>
10.45 – 11.00	Συζήτηση
11.00 – 11.30	Διάλειμμα – Καφές

11.30 - 14.00 Κεντρικό Αμφιθέατρο	2^η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
--	--------------------------------

Προεδρείο	Prof. Dr. Lilian Fried , Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Dortmund, Prof. Dr. Isabell Diehm , Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Bielefeld, Ευφημία Τάφα , Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ζιάβρα Ναυσικά , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΤΕΙ Ηπείρου.
11.30 – 12.00	Prof. Dr. Claudio Baraldi , University of Modena and Reggio, IT <i>Children Beyond Culture? Interactions involving migrant children in early school-life</i>
12.00 – 12.30	Prof. Dr. Pascale Garnier , Universite de Paris 13, FR <i>Preschool education in France : Scholarisation of the École maternelle and Schoolification of Family Life</i>
12.30 – 13.00	Ευφημία Τάφα , Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης <i>Η ανάπτυξη του γραπτού λόγου στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας μέσω της ανάγνωσης ιστοριών</i>
13.00 – 13.30	Γεώργιος Γρόλλιος , Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης <i>Προοδευτική εκπαίδευση και παιδική ηλικία</i>
13.30 – 14.00	Ναυσικά Ζιάβρα , Αναπλ. Καθηγήτρια - Προϊσταμένη Τμήματος Λογοθεραπείας Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου <i>Ακοολογικός έλεγχος νεογνών</i>
14.00 – 14.30	Συζήτηση
14.30 – 15.30	Διάλειμμα

15.30-17.30 Κεντρικό Αμφιθέατρο	Παράλληλη Συνεδρία 5.1: Διεπιστημονική προσέγγιση της παιδικής ηλικίας
--	---

Προεδρείο	Γεώργιος Γρόλλιος , Αναπληρωτής Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Σακελλαρίου Μαρία , Επίκουρη Καθηγήτρια
------------------	--

Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

- 15.30 – 15.45 **Prof. Dr. Isabell Diehm, Dr. Melanie Kuhn, Dipl. Päd. Miriam Mai**, Bielefeld University
Ethnic Heterogeneity and the Production of Inequality in Educational Organizations from Early Childhood Onward
- 15.45 – 16.00 **Dr. Deborah Albon, Rachel Rosen** PhD Candidate, Institute of Education, Senior Lecturers
Navigating contentious contexts: A consideration of ethical relationships in early childhood research
- 16.00 – 16.15 **Βασιλική Πλιόγκου**, Διδάκτωρ Επιστημών Αγωγής, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης, Πρόεδρος Ο.Μ.Ε.Ρ. Θεσσαλονίκης
Απεικονίσεις παιδιών στη νεοελληνική τέχνη του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα: κοινωνιολογικές διαστάσεις της παιδικής ηλικίας
- 16.15 – 16.30 **Jessica Schwittek**, PhD Student, Wuppertal University, Sociology of Family, Youth and Education
Educational ideologies, parents' goals and family practices in Kyrgyzstan
- 16.30 – 16.45 **Antoanneta Potsi**, Adjunct Lecturer, PhD Student in the Research School "Education and Capabilities", Bielefeld University
Greek preschool teachers' professionalism and professionalization – A netnographic approach
- 16.45 – 17.00 **Σόνια Λυκομήτρου**, Υποψήφια Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Η κοινωνική κατασκευή της παιδικής ηλικίας στο λόγο των νηπιαγωγών
- 17.00 – 17.15 Συζήτηση

15.30-17.30 Αίθουσα Α	5.2 Παράλληλη Συνεδρία: Παιδική ηλικία και φύλο - Παιδική ηλικία και μετανάστευση
--------------------------	--

- Προεδρείο** **Ιφιγένεια Τριάντου**, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Ν. Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Τασούλα Τσιλιμένη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τ.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, **Τόκη Ευγενία**, Καθηγήτρια Εφαρμογών Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
- 15.30 – 15.45 **Ιφιγένεια Τριάντου**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Σχέσεις γονέων-παιδιών στο έργο του Βιζυηνού
- 15.45 – 16.00 **Αναστασία Παμουκτσόγλου**, Δρ. Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης
Η έκφραση του φύλου στα δημοφιλή φιλμ κινουμένων σχεδίων για παιδιά
- 16.00 – 16.15 **Ειρήνη Λιάκου**, Νηπιαγωγός, **Τασούλα Τσιλιμένη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τ.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Οι Απόψεις των Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας για τα Αγορίστικα και Κοριτσίστικα Βιβλία-Αντικείμενα και η Επίδραση των Βιβλίων Αυτών στη Διατήρηση των Έμφυλων Στερεοτύπων
- 16.15 – 16.30 **Βασιλική Κουτσομπίνα**, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Επιστημονική συνεργάτης Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, ψυχολόγος Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.
Ο ρόλος του φύλου στην ανάπτυξη δεξιοτήτων λεπτής κινητικότητας τυπικών αναπτυσσόμενων και νοητικά καθυστερημένων παιδιών
- 16.30 – 16.45 **Ελπίς Αρώνη**, Βρεφονηπιοκόμος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
Σεξισμός και Στερεότυπα στις Παιδικές ταινίες Disney
- 16.45 – 17.00 **Μαρία Δαβούλου**, Νηπιαγωγός
Δικαίωμα στη διαφορά
- 17.00 – 17.30 Συζήτηση

15.30-17.30 Αίθουσα Β	Παράλληλη Συνεδρία 5.3: Παιδική ηλικία και γονιές - Παιδική ηλικία και μέσα μαζικής ενημέρωσης
Προεδρείο	Ευφημία Τάφα , Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. του Πανεπιστημίου Κρήτης, Τριανταφυλλιά Νατσιοπούλου , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι.Θ. Βρεφονηπιοκομίας, Ιωάννης Φύκαρης , Λέκτορας Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
15.30 – 15.45	Κωνσταντίνος Πανάγος , Νομικός Εγκληματολόγος <i>Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην εμπειρική διερεύνηση και στην αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής κακοποίησης ανηλίκων</i>
15.45 – 16.00	Τριανταφυλλιά Νατσιοπούλου , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι.Θ. Βρεφονηπιοκομίας, Χρυσούλα Μελισά Χαλικοπούλου Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι.Θ. Νοσηλευτικής <i>Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στην προσχολική ηλικία: απόψεις γονέων</i>
16.00 – 16.15	Μελπομένη Σχίζα , Msc, Επιστημονική Συνεργάτιδα Τ.Ε.Ι. Αθήνας, Ευαγγελία Δελγιάννη , Βρεφονηπιοκόμος, Μαρία Τριανταφύλλου , Βρεφονηπιοκόμος <i>Η Πατρική Συμβολή στο Μεγάλωμα των Παιδιών Νηπιακής Ηλικίας</i>
16.15 – 16.30	Άννα Καλαφάτη , Νηπιαγωγός <i>Η σημασία της γονικής στήριξης στην προσχολική εκπαίδευση- προγράμματα με γονείς στη ΧΑΝ Θεσσαλονίκης</i>
16.30 – 16.45	Θεμιστοκλής Σεμεντεριάδης , Νηπιαγωγός, Διδάκτωρ Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Δήμητρα Τσαμποδήμου , Βρεφονηπιοκόμος <i>Η τηλεόραση στην καθημερινή ζωή των παιδιών πρωτοσχολικής ηλικίας</i>
16.45 – 17.15	Συζήτηση

Κυριακή 13/5/2012

09.30-11.30 Κεντρικό Αμφιθέατρο	Παράλληλη Συνεδρία 6.1: Παιδική ηλικία - μάθηση
--	--

Προεδρείο	Σπύρος Πανταζής , Ομότιμος Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Χαράλαμπος Κωνσταντίνου , Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ναυσικά Ζιάβρα , Αναπλ. Καθηγήτρια - Προϊσταμένη Τμήματος Λογοθεραπείας Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
09.30 – 09.45	Βία Αγγέλη , Υπ. Διδάκτωρ, Χαράλαμπος Κωνσταντίνου , Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Διερεύνηση του βαθμού επίτευξης των διδακτικών στόχων στις εργασίες του σχολικού εγχειριδίου της Ιστορίας της Β΄ Γυμνασίου</i>
09.45 – 10.00	Κωνσταντίνος Καραδημητρίου , Λέκτορας Τ.Ε.Α.Π.Η. Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Μαρία Σακελλαρίου , Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Σπύρος Πανταζής , Ομότιμος Καθηγητής Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Το αυθόρμητο παιχνίδι παιδιών 5 και 7 ετών σε εσωτερικό χώρο παιχνιδιού: Η επίδραση της ηλικίας, του φύλου και των χαρακτηριστικών του περιβάλλοντος χώρου</i>
10.00 – 10.15	Παρασκευή Καβαλάρη , Υπ. Διδάκτωρ, Δόμνα Μίκα Κακανά , Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας <i>Βύθιση/Πλεύση: Διδακτικές πρακτικές των νηπιαγωγών και Αναλυτικό Πρόγραμμα</i>
10.15 – 10.30	Δήμητρα Μόσχου , Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Από την ανακάλυψη των εθνικών γλωσσών στις σύγχρονες πραγματικότητες των ευρωπαϊκών γλωσσών: η περίπτωση της ελληνικής γλώσσας στην παιδική ηλικία</i>
10.30 – 10.45	Βασίλειος Κιοσσές , Ψυχολόγος, σύμβουλος ψυχικής υγείας, PgCERT, Καρολίνα Αλεξίου , Ψυχολόγος, σύμβουλος ψυχικής υγείας, PgCERT, Νάντια Συμεωνίδου , Ψυχολόγος, σύμβουλος ψυχικής υγείας, PgCERT <i>Ένας διευκολυντικός παιδαγωγός: μια προσωποκεντρική προσέγγιση</i>
10.45 – 11.00	Φωτεινή Βουτσά , Βρεφονηπιοκόμος, Θεοδώρα Αρκούλη <i>Η Ψυχολογική και Παιδαγωγική προσέγγιση του παιχνιδιού στην προσχολική ηλικία</i>
11.00 – 11.15	Ελένη Τσάνταλη , Δρ. Ψυχολογίας <i>Η χωρητικότητα της εργαζόμενης μνήμης σε παιδιά χωρίς και με μαθησιακές δυσκολίες από τη νηπιακή μέχρι την παιδική ηλικία</i>
11.15 – 11.30	Συζήτηση

09.30-11.30 Αίθουσα Α	Παράλληλη Συνεδρία 6.2: Παιδική ηλικία ομαλότητα και απόκλιση
--	--

Προεδρείο	Δημήτριος Σαρρής , Λέκτορας Ειδικής Αγωγής, Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Θεοχάρης Ράπτης , Λέκτορας, Π.Τ.Ν. Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Θεόδωρος Θάνος , Λέκτορας, Π.Τ.Ν. Σχολής Επιστημών Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
09.30 – 09.45	Δημήτριος Σαρρής , Λέκτορας Ειδικής Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

09.45 – 10.00	<i>Το σχέδιο ενός σπιτιού και η εξέλιξή του στο «κανονικό» παιδί και στο παιδί με μαθησιακές δυσκολίες</i> Θεόδωρος Θάνος , Λέκτορας Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
10.00 – 10.15	<i>Κοινωνικοποίηση στην οικογένεια και το Νηπιαγωγείο: Συνέχειες και ασυνέχειες</i> Χαράλαμπος Νταλάκας , Διδάκτωρ, Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου
10.15 – 10.30	<i>Μαθησιακές δυσκολίες- Η μελέτη περίπτωσης ως λύση προβλήματος</i> Έμη Παπαναστασίου , Νηπιαγωγός
10.30 – 10.45	<i>Αυτισμός και αξιολόγηση παιδιού προσχολικής ηλικίας στο ΚΕΔΔΥ</i> Ελένη-Μαρία Κουϊμτζή , Τμήμα Βρεφονηπιοκόμων Α.Τ.Ε.Ι.Θ., Αναστασία Ψάλτη , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α.Τ.Ε.Ι.Θ.
10.45 – 11.00	<i>Η ετοιμότητα των παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας να αναγνωρίσουν και να αντιμετωπίσουν παιδιά με δυσκολίες μάθησης στην τάξη τους</i> Νικολέτα Καραβασίλη , Νηπιαγωγός, Γώγος Γεώργιος , Δάσκαλος
11.00 – 11.15	<i>Επιθετικότητα ιχνογράφημα και παιδί</i> Κωνσταντίνα - Φωτεινή Ψαθοπούλου , μεταφράστρια του Ιόνιου Πανεπιστημίου, Παγώνα-Ξανθή Ψαθοπούλου , Βρεφονηπιοκόμος, Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ Αθήνας
11.15 – 11.30	<i>Ο σχολικός εκφοβισμός των νηπίων στους χώρους της προσχολικής αγωγής: εμφάνιση του φαινομένου και συμβουλευτική στην πρόληψη και αντιμετώπισή του</i> Συζήτηση

09.45 - 11.30 Αίθουσα Β	Παράλληλη Συνεδρία 6.3: Παιδική ηλικία, υγεία και αναπηρία.
----------------------------	--

Προεδρείο	Κωνσταντίνος Δήμας , Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου, Ελένη Τσάνταλη , Διδάκτωρ Ψυχολογίας
09.45 – 10.00	Αικατερίνη Σταύρου , Νηπιαγωγός, Ειδική Παιδαγωγός, Υπ. διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων <i>Η αφήγηση ως μέσο για την ανάπτυξη της ψυχοκοινωνικής επάρκειας του αυτιστικού παιδιού</i>
10.00 – 10.15	Ελένη Τσάνταλη , Διδάκτωρ Ψυχολογίας, Παναγιώτης Καρδαράς , Καθηγητής, Παιδίατρος <i>Η ταχύτητα και η ακρίβεια κατονομασίας ως δείκτες σύντομης ανίχνευσης μαθησιακών δυσκολιών</i>
10.15 – 10.30	Παγώνα-Ξανθή Ψαθοπούλου , Βρεφονηπιοκόμος, Εργαστηριακός Συνεργάτης Α-ΤΕΙ, Αθήνα <i>Η θεραπευτική ιππασία ως μέσο εκπαίδευσης και άθλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες: μελέτη περίπτωσης</i>
10.30 – 10.45	Άννα Μποβολή , Λογοθεραπεύτρια, Κωνσταντίνος Τσικούρας , Ειδικός Παιδαγωγός <i>Η μετάβαση από το δημοτικό σχολείο στο γυμνάσιο στα πλαίσια της ειδικής αγωγής</i>
10.45 – 11.00	Μαρία Δερέκα , Ειδική Παιδαγωγός <i>Η επιληψία στο χώρο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης</i>
11.00 – 11.15	Βάϊα Νίκου , Νηπιαγωγός, Ολυμπία Βλιαγκόφτη , Φυσικοθεραπεύτρια <i>Παίζουμε όλοι μαζί ένα καινοτόμο πολιτιστικό πρόγραμμα συμμετοχή και αλληλεπίδρασης παιδιών με και χωρίς αναπηρίες μέσα στην κοινότητα</i>
11.15 – 11.30	Συζήτηση

11.30-13.00 Κεντρικό Αμφιθέατρο	3^η Ολομέλεια
--	--------------------------------

- Προεδρείο**   **Prof. Dr. Sünker, Heinz**, Πανεπιστημίου Wupertal Γερμανίας, **Πανταζής, Σπυρίδων**, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, **Κωνσταντίνος Δήμας**, Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου, **Σακελλαρίου Μαρία**, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 11.30 – 12.00**   **Prof. Dr. Leena Alanen**, University of Jyväskylä, FI
Childhood's relationality: identifying a new research program for Childhood Studies
- 12.00 – 12.30**   **Prof. Dr. Doris Bühler-Niederberger**, Wuppertal University, DE
Educating little children - shaping educational systems between universal norms and local arenas
- 12.30 – 13.00**   **Σακελλαρίου Μαρία**, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Παρουσίαση συμπερασμάτων 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Προσχολικής Αγωγής